

TKN/KS/16/38

**Bachelor of Commerce (B.Com.) Part—I (New)
Examination**

PRINCIPLES OF BUSINESS MANAGEMENT

Compulsory Paper—V

Time : Three Hours]

[Full Marks : 100

N.B. :— (1) ALL questions are compulsory.

(2) All questions carry equal marks.

1. (a) Explain the advantages and disadvantages of Sole-trading. 10

(b) State the social responsibilities of business towards employees and government. 10

OR

(c) Explain the characteristics and limitations of Partnership. 10

(d) State the merits and demerits of a Co-operative Society. 10

2. (a) Explain the meaning and importance of Management. 10

(b) Elaborate on the types of Planning. 10

OR

(c) Define 'Administration'. State its characteristics. 10

(d) What do you mean by 'Planning' ? Explain its importance. 10

3. (a) State the characteristics and process of Decision Making. 10

(b) Differentiate between a formal and an informal Organisation. 10

OR

(c) Elaborate on the meaning and importance of the Decision Making Process. 10

(d) Write the advantages and disadvantages of a line Organisation. 10

4. (a) What is 'Delegation of Authority' ? Explain its essential elements. 10

(b) Explain the significance and techniques of Direction. 10

OR

(c) Discuss the various obstacles to the 'Delegation of Authority'. 10

(d) Explain the meaning and importance of Internal and External Co-ordination. 10

5. (a) What is meant by 'Control' ? Explain its need. 10

(b) Point out the qualities of Leadership. 10

OR

(c) Write the merits of high morale and the effects of low morale. 10

(d) Explain the characteristics and types of Control. 10

(मराठी माध्यम)

सूचना :—(1) सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. (अ) एकल व्यापाराचे फायदे आणि तोटे स्पष्ट करा. 10

(ब) व्यवसायाची कर्मचारी आणि शासना प्रति सामाजिक जबाबदारी स्पष्ट करा. 10

किंवा

(क) भागीदारीची वैशिष्ट्ये व मर्यादा स्पष्ट करा. 10

(ड) सहकारी संस्थेच्या गुण आणि दोषांचे वर्णन करा. 10

2. (अ) व्यवस्थापनाचा अर्थ आणि महत्व स्पष्ट करा. 10
(ब) नियोजनाचे प्रकार सविस्तर विशद करा. 10

किंवा

- (क) प्रशासनाची व्याख्या करा, त्याची वैशिष्ट्ये सांगा. 10
(ड) नियोजना पासून आपणास काय अर्थबोध होतो ? त्याचे महत्व स्पष्ट करा. 10
3. (अ) निर्णयनाची वैशिष्ट्ये आणि प्रक्रिया सांगा. 10
(ब) औपचारिक आणि अनौपचारिक संघटनेतील फरक दर्शवा. 10

किंवा

- (क) निर्णय प्रक्रियेचा अर्थ आणि महत्व सविस्तर विशद करा. 10
(ड) रेखा संघटनाचे फायदे आणि तोटे लिहा. 10
4. (अ) अधिकार अंतरण म्हणजे काय ? त्याचे आवश्यक घटक स्पष्ट करा. 10
(ब) निर्देशनाचे महत्व आणि तत्वाचे वर्णन करा. 10

किंवा

- (क) अधिकार अंतरणातील विविध अडथळांचावर चर्चा करा. 10
(ड) अंतर्गत आणि बाह्यगत समन्वयाचा अर्थ आणि महत्व स्पष्ट करा. 10

MXP(C)—49240

4

(Contd.)

5. (अ) नियंत्रण म्हणजे काय ? त्याची गरज स्पष्ट करा. 10
(ब) नेतृत्वाचे गुण दर्शवा. 10

किंवा

- (क) उच्च मनोबलाचे गुण आणि निम्न मनोबलाचे परिणाम लिहा. 10
(ड) नियंत्रणाची वैशिष्ट्ये आणि प्रकार स्पष्ट करा. 10

(हिन्दी माध्यम)

सूचना :—(1) सभी प्रश्न अनिवार्य हैं।

(2) सभी प्रश्नों के अंक समान हैं।

1. (अ) एकल व्यापार के लाभ एवं हानियां स्पष्ट कीजिये। 10
(ब) कर्मचारी एवं शासन के प्रति व्यवसाय की सामाजिक जिम्मेदारियां स्पष्ट कीजिये। 10

अथवा

- (क) साझेदारी की विशेषताएं तथा सीमाएं विशद कीजिये। 10
(ड) सहकारी संस्था के गुण एवं दोषों का वर्णन कीजिये। 10

MXP(C)—49240

5

(Contd.)